

ISSN 2519-2868

Е Л Е К Т Р О Н Н И Й   Ж У Р Н А Л

ІНФРАСТРУКТУРА РИНКУ

2025
82

ПРИЧОРНОМОРСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІКИ ТА ІННОВАЦІЙ

ІНФРАСТРУКТУРА РИНКУ

Електронний науково-практичний журнал

Випуск 82

Видавничий дім
«Гельветика»
2025

Головний редактор:

Шапошников Костянтин Сергійович – доктор економічних наук, професор, начальник відділу науково-дослідної роботи та атестації наукових кадрів ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» Міністерства освіти і науки України (Київ, Україна).

Члени редакційної колегії:

Абрамова Алла Сергіївна – кандидат економічних наук, доцент, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

Борщ Вікторія Ігорівна – доктор економічних наук, доцент, Одеський національний медичний університет (Одеса, Україна).

Вербівська Людмила Василівна – доктор економічних наук, доцент, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

Гавкалова Наталія Леонідівна – доктор економічних наук, професор, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця (Харків, Україна).

Дименко Руслан Анатолійович – доктор економічних наук, доцент, ДВНЗ Університет банківської справи (Львів, Україна).

Дука Анастасія Петрівна – доктор економічних наук, професор, Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна).

Жаворонук Артур Віталійович – кандидат економічних наук, доцент, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

Коваль Віктор Васильович – доктор економічних наук, професор, Південний науковий центр НАН України та МОН України (Одеса, Україна).

Кудласва Наталія Вікторівна – кандидат економічних наук, доцент, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

Лопашук Інна Афанасіївна – кандидат економічних наук, доцент, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

Маргасова Вікторія Геннадіївна – доктор економічних наук, професор, Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна).

Марич Максим Григорович – кандидат економічних наук, доцент, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

Морозова (Селіверстова) Людмила Сергіївна – доктор економічних наук, професор, Київський національний торговельно-економічний університет (Київ, Україна).

Пономаренко Тетяна Вадимівна – доктор економічних наук, професор, Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Бугая (Київ, Україна).

Попова Любов Василівна – кандидат економічних наук, доцент, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

Прохорчук Світлана Володимирівна – кандидат бізнесу і права» (Херсон, Україна).

Роговий Андрій Віталійович – доктор економічних наук, професор, Навчально-науковий інститут бізнесу, природокористування і туризму, Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна).

Стеблянко Ірина Олегівна – доктор економічних наук, професор, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Дніпро, Україна).

Федишин Майя Пилипівна – кандидат економічних наук, доцент, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна).

Цвірко Олена Олександрівна – доктор економічних наук, професор, ПУ «Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій» (Одеса, Україна).

Велькі Януш – доктор економічних наук, професор, Університет «Опольська політехніка» (Ополе, Польща).

Гросу Вероніка – доктор економічних наук, професор, Сучавський університет імені Штефана чел Маре (Сучава, Румунія).

Дзієканські Павел – доктор економічних наук, професор, Університет імені Яна Кохановського (Кельце, Польща).

Космулес Крістіна Габрієла – кандидат економічних наук, асистент професора, Сучавський університет імені Штефана чел Маре (Сучава, Румунія).

Міхальчук Камелія-Каталіна – кандидат економічних наук, доцент, Сучавський університет імені Штефана чел Маре (Сучава, Румунія).

Пілелієне Ліна – доктор економіки, професор маркетингу, Університет Вітаутаса Великого (Каунас, Литва).

Ситнік Інесса Василівна – доктор економічних наук, професор, Університет «Політехніка Опольська» (Ополе, Польща).

Соколюк Маріан – кандидат економічних наук, доцент, Сучавський університет імені Штефана чел Маре (Сучава, Румунія).

Хлачук Елена – доктор економічних наук, професор, Сучавський університет імені Штефана чел Маре (Сучава, Румунія).

Чоботару Маріус-Сорін – кандидат економічних наук, лектор, Сучавський університет імені Штефана чел Маре (Сучава, Румунія).

Електронна сторінка видання – www.market-infr.od.ua

**Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку»
включено до переліку наукових фахових видань України в галузі економічних наук
(Категорія «Б») на підставі Наказу МОН України від 28 грудня 2019 року № 1643 (Додаток 4)**

Галузь науки: економічні.

Спеціальності: 051 – Економіка; 071 – Облік і оподаткування;

072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок; 073 – Менеджмент; 075 – Маркетинг;

076 – Підприємництво та торгівля; 241 – Готельно-ресторанна справа;

242 – Туризм; 292 – Міжнародні економічні відносини.

**Затверджено до поширення через мережу Internet відповідно до рішення вченої ради
Причорноморського науково-дослідного інституту економіки та інновацій
(27 січня 2025 року протокол № 1)**

Реєстрація суб'єкта у сфері онлайн-медіа:

Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 1965 від 30.05.2024 року

Ідентифікатор медіа: R40-04338

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою
програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

ISSN (Online): 2519-2868

© ПУ «Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій», 2025

Наукове видання

ІНФРАСТРУКТУРА РИНКУ

Електронний науково-практичний журнал

Випуск 82

Коректура • *Н. Ігнатова*

Комп'ютерна верстка • *О. Лошко*

Засновник видання:

ПУ «Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій»

Адреса редакції: вул. Інглєзі 6/1, оф. 135,
м. Одеса, Україна, 65101

Телефон: +38 (093) 253-57-15

Вебсайт журналу: www.market-infr.od.ua

E-mail редакції: journal@market-infr.od.ua

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ЕКОНОМІКА

Бурбан Н.В.

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ФУНКЦІОНУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ..... 3

Гулик Т.В., Ковальов К.О.

ОЦІНКА РИЗИКУ ЯК СКЛАДОВА АНАЛІЗУ
ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ ПРИ РОЗРОБЦІ КОМПЛЕКСНОЇ
АНТИКРИЗОВОЇ СТРАТЕГІЇ..... 8

Дрималовська Х.В., Брунець О.О.

ЗАГРОЗИ ФІНАНСОВІЙ БЕЗПЕЦІ ПІДПРИЄМСТВ
В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ..... 13

Кирпушко В.Я.

АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ АСПЕКТІВ
РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ..... 19

Куцик П.О., Процикевич К.І.

ЩОДО ОБҐРУНТУВАННЯ СТРУКТУРИ ТА ЕЛЕМЕНТІВ
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ РОЗВИТКУ
ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНИХ СТАРТАПІВ У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ..... 30

Ляшенко О.М., Дем'янюк О.Б.

СОЦІАЛЬНІ ФАКТОРИ В ОЦІНЦІ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОВЕДІНКИ:
ПЕРСПЕКТИВИ ПОВЕДІНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ..... 35

Манжура О.В., Могильний І.О., Логоша Ю.Д.

ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ В УМОВАХ
СТРУКТУРНИХ ЗРУШЕНЬ ЕКОНОМІКИ: АНАЛІЗ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ
ТА МЕТОДИ РОЗРАХУНКУ..... 41

Марченко О.І., Цикулова А.Е.

ЗЕЛЕНІ ІННОВАЦІЇ – РУШІЙНА СИЛА СТАЛОГО РОЗВИТКУ МІСТА..... 53

Масло А.І.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ
НА ОРГАНІЗОВАНИХ ТОВАРНИХ РИНКАХ 58

Мерзляков А.В.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ КОМПЛЕКСУ ЗАХОДІВ
З ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ..... 63

Радзіховська Ю.М., Вознюк А.О.

ІННОВАЦІЙНО-ЦИФРОВИЙ РОЗВИТОК ОНЛАЙН РІТЕЙЛУ
В УМОВАХ ПОСИЛЕННЯ ВІРТУАЛІЗАЦІЇ БІЗНЕС ДІЯЛЬНОСТІ..... 69

Тараєвська Л.С., Петрина М.Ю., Мацала А.С.

ІНФРАСТРУКТУРНІ ЕЛЕМЕНТИ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ
ТА АЛЬТЕРНАТИВНА ЕНЕРГЕТИКА..... 75

Татарчук Р.Т.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ..... 80

РОЗДІЛ 2. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Мартусенко І.В.

ГЛОБАЛЬНИЙ БРЕНДИНГ МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ..... 84

РОЗДІЛ 3. ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ

Гаркуша С.А.

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК: СУТЬ ТА ПОБУДОВА..... 91

Полятикіна Л.І.

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ..... 98

Ясінська А.І., Река В.І.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ
НА БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ: СИСТЕМНИЙ ПІДХІД 103

РОЗДІЛ 4. ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК

Aleskerova Yuliia, Kozlovskia Diana, Shevchuk Vladyslav

ANALYSIS OF FOREIGN EXCHANGE OPERATIONS

OF BANKS ON THE MARKET OF UKRAINE DURING THE WAR..... 109

Богдановський Д.І.

ЦИФРОВІ ВАЛЮТИ ЦЕНТРАЛЬНИХ БАНКІВ:

ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВОГО ЮАНЯ..... 113

Журавльова І.В.

СТРУКТУРА КАПІТАЛУ ЯК ФАКТОР ЯКОСТІ ФІНАНСОВОГО

ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА..... 118

Руда О.Л.

ФІНАНСОВА ІНКЛЮЗИЯ: СУТНІСТЬ, ЗНАЧЕННЯ ТА ПРИНЦИПИ

В БАНКІВСЬКІЙ СФЕРІ УКРАЇНИ..... 124

Smetaniuk Olena, Karpinskiy Yuriy, Sychev Dmytro

ENSURING FINANCIAL BALANCE AS ONE OF THE METHODS

OF ANTI-CRISIS MANAGEMENT OF THE ENTERPRISE..... 130

Fedoryshyna Lidiia, Fedoryshyna Lidiia, Tkachuk Victoria

ENTERPRISE RISK MANAGEMENT..... 136

РОЗДІЛ 5. РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Топоркова О.А.

УПРАВЛІННЯ РЕГІОНАЛЬНИМ РОЗВИТКОМ: ІННОВАЦІЙНО-ІНТЕГРАЦІЙНИЙ АСПЕКТ..... 142

РОЗДІЛ 6. ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Шашовець Й.П.

САМОСТІЙНА ЗАЙНЯТИСТЬ НАСЕЛЕННЯ: СУТНІСТЬ,

ЗНАЧЕННЯ, ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТА НАПРЯМКИ РЕГУЛЮВАННЯ..... 147

РОЗДІЛ 7. ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Губанова О.Р.

ВПЛИВ МІСЦЬ ЗАХОРОНЕННЯ ТВЕРДИХ ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ

НА ЦІННІСТЬ ПРИРОДНИХ ЛІКУВАЛЬНИХ АКТИВІВ РЕГІОНУ..... 154

РОЗДІЛ 8. МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ

Мушеник І.М., Чернобай Л.М.

ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ

СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ПІДВИЩЕННЯ

ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ..... 165

РОЗДІЛ 9. МЕНЕДЖМЕНТ

Гладкова О.В., Деренська Я.М., Братішко Ю.С.

МІСЦЕ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В УПРАВЛІННІ ВИТРАТАМИ

ОРГАНІЗАЦІЙ СФЕРИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я..... 170

Єремія Г.І., Смик О.С.

ПСИХОЛОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ

В БІЗНЕС СЕРЕДОВИЩІ..... 176

Захарчин Г.М., Федчук Х.П.

ФОРМУВАННЯ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ ВЕРХОВИНСЬКОГО

РАЙОННОГО ЛІСГОСПУ У СУЧАСНИХ УМОВАХ..... 180

Корсуненко І.Г.

РОЗБУДОВА ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ УПРАВЛІННЯ

ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА..... 186

Котвицька Н.М., Овсієнко Н.В., Палей Д.А.

РИЗИКИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ТОВАРОВИРОБНИКІВ:

ВИДИ ТА СТРАТЕГІЯ УПРАВЛІННЯ..... 191

Кудріна О.Ю. МОДЕЛЮВАННЯ СТРАТЕГІЙ І ТАКТИК УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ІННОВАЦІЙ У ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНІЙ ГАЛУЗІ.....	196
Лункіна Т.І., Сорочан В.С. РОЛЬ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ В УПРАВЛІННІ ЕФЕКТИВНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ.....	201
Пермінова С.О., Ситник Н.І., Чупріна М.О. ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ: РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ ТА МАЙБУТНІ ПЕРСПЕКТИВИ.....	205
Pechko Volodymyr PERSPECTIVES OF UKRAINE VITICULTURE AND WINE INDUSTRY IN THE CONTEXT OF GLOBAL CHALLENGES AND EUROPEAN INTEGRATION.....	211
Ячнюк М.О., Підгірна В. Н., Наконечний К.П. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ПОКРАЩЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ УПРАВЛІННЯ НА ТУРИСТИЧНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ.....	217
РОЗДІЛ 10. МАРКЕТИНГ	
Білик І.І., Верхоляк І.В., Савич В.О. ЯК ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ (AI) ТРАНСФОРМУЄ МАРКЕТИНГ.....	223
Борисенко О.С., Фісун Ю.В., Тривайло А.Ю. КОМПЛЕКСНІ ПІДХОДИ ЗАСТОСУВАННЯ МАРКЕТИНГУ ПОСЛУГ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ.....	229
Голіцин А.М., Василькова Н.В., Чепурна К.О. ПРАКТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ МАРКЕТИНГОВИХ ПІДХОДІВ ДО УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ В СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.....	237
Гречаник Н.Ю., Шурпа С.Я. МАРКЕТИНГ У МІЖНАРОДНОМУ СЕРЕДОВИЩІ: ТРЕНДИ ТА ВИКЛИКИ.....	243
Demydiuk Serhii, Kraychuk Serhii, Strilchuk Ruslan IMPLEMENTATION OF INNOVATIVE TOOLS INTO MARKETING ACTIVITIES OF A REGIONAL HIGHER EDUCATION INSTITUTION.....	247
Захарчин Р.М. ОСНОВНІ АСПЕКТИ МАРКЕТИНГУ ВОЛОНТЕРСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.....	260
Токар К.С. МАРКЕТИНГОВИЙ ЗМІСТ ДИНАМІКИ РИНКУ ВИНОГРАДНОЇ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ ВПРОДОВЖ 2000-2020-Х РР.....	264
Мангушев Д.В., Мозгова Г.В., Трофімов В.І. МАРКЕТИНГ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ.....	274
РОЗДІЛ 11. ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА ТОРГІВЛЯ	
Голомб В.В., Оглобліна В.О., Голомб В.В. МІЖНАРОДНІ МАРКЕТПЛЕЙСИ У ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ ЯК ДРАЙВЕР РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО ЕКСПОРТУ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ БІЗНЕСУ.....	279
Шапошников К.С., Космідайло І.В., Листопад Є.І. ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ.....	285
РОЗДІЛ 12. ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА	
Новак У.П., Говда Г.А., Мандрик В.О. ЕКОЛОГІЧНІ ІНІЦІАТИВИ В ГОТЕЛЬНОМУ БІЗНЕСІ: ДОСВІД УКРАЇНИ ТА ПОДАЛЬШІ КРОКИ.....	291
Пушка О.С., Сильчук Т.А., Шевченко І.В. АНАЛІЗ МАРКЕТИНГОВОЇ ДОЦІЛЬНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ НАПОЇВ У ЗАКЛАДАХ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ.....	299
Турчиняк М.К., Полотай Б.Я. РОЛЬ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	304

РОЗДІЛ 13. ТУРИЗМ

Глух М.І.

КЛЮЧОВІ ЗАСАДИ ДОСЯГНЕННЯ БЕЗПЕКОВОГО РОЗВИТКУ
ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ.....310

Король О.Д.

ПРОСУВАННЯ ТУРИСТИЧНИХ ДЕСТИНАЦІЙ ЗА ДОПОМОГОЮ
WEB-САЙТІВ У КОМПЛЕКСІ З ІНШИМИ ЗАСОБАМИ DIGITAL-МАРКЕТИНГУ.....315

Pohuda Oleksii

ACTIVITIES OF UKRAINIAN AIRLINES IN THE CONDITIONS OF WAR:
STATUS AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT..... 324

Смик О.С., Єремія Г.І.

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЛІДЕРСТВА У СУЧАСНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ:
ВПЛИВ НА МОТИВАЦІЮ КОМАНДИ ТУРИСТИЧНИХ ОПЕРАТОРІВ УКРАЇНИ.....330

Тютюнник Ю.М., Тютюнник С.В., Чіп Л.О.

СТРУКТУРНО-ДИНАМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА МАЙНОВОГО СТАНУ
СУБ'ЄКТІВ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.....335

CONTENTS

SECTION 1. ECONOMY

Burban Nazar

PROBLEMS IN DETERMINING METHODOLOGICAL APPROACHES
TO ASSESSING THE EFFECTIVENESS OF THE INNOVATION MECHANISM
IN FOOD INDUSTRY ENTERPRISES.....3

Hulyk Tetiana, Kovalev Kirill

RISK ASSESSMENT AS A COMPONENT OF THE ANALYSIS
OF AN INVESTMENT PROJECT WHEN DEVELOPING
A COMPREHENSIVE ANTI-CRISIS STRATEGY..... 8

Drymalovska Khrystyna, Brunets Oleh

THREATS TO THE FINANCIAL SECURITY
OF ENTERPRISES IN TODAY'S CONDITIONS.....13

Kyrpushko Vitalii

ANALYSIS OF INNOVATION AND INVESTMENT ASPECTS
OF ECONOMIC DEVELOPMENT OF UKRAINE
IN THE CONDITIONS OF MARTIAL STATE.....19

Kutsyk Petro, Protsykevych Ksenia

REGARDING THE SUBSTANTIATION OF THE STRUCTURE
AND ELEMENTS OF THE ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM
OF THE DEVELOPMENT OF HIGH-TECH STARTUPS
IN THE FIELD OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES.....30

Liashenko Oksana, Demianiuk Olga

SOCIAL FACTORS IN EVALUATING ECONOMIC BEHAVIOR:
PERSPECTIVES OF BEHAVIORAL ECONOMICS.....35

Manzhura Oleksandr, Mohylnyi Ivan, Lohosha Yurii

INVESTMENT ACTIVITY IN UKRAINE IN THE CONDITIONS
OF STRUCTURAL SHIFTS OF THE ECONOMY:
ANALYSIS OF CAPITAL INVESTMENTS AND CALCULATION METHODS.....41

Marchenko Olha, Tsykulova Albina

GREEN INNOVATIONS – THE DRIVING FORCE
OF SUSTAINABLE URBAN DEVELOPMENT..... 53

Maslo Andrii

THEORETICAL PRINCIPLES OF ECONOMIC ANALYSIS
IN ORGANIZED COMMODITY MARKETS.....58

Merzliakov Anton

THEORETICAL ASPECTS OF THE FORMATION OF A COMPLEX
OF ENERGY SAVING MEASURES AT INDUSTRIAL ENTERPRISES..... 63

Radzikhovska Yuliia, Vozniuk Anton

INNOVATIVE DIGITAL DEVELOPMENT OF ONLINE RETAIL
IN THE CONDITIONS OF INCREASING VIRTUALIZATION
OF BUSINESS ACTIVITIES..... 69

Tarayevska Lesya, Petryna Maria, Matsala Anastasia

INFRASTRUCTURE ELEMENTS OF THE FUEL AND ENERGY COMPLEX
AND ALTERNATIVE ENERGY.....75

Tatarchuk Roman

PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT
OF THE DIGITAL ECONOMY IN UKRAINE.....80

SECTION 2. WORLD ECONOMY AND INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS

Martusenko Iryna

GLOBAL BRANDING OF INTERNATIONAL COMPANIES.....84

SECTION 3. ACCOUNTING AND TAXATION

Harkusha Serhii

MANAGEMENT ACCOUNTING: ESSENCE AND STRUCTURE.....91

Poliatykina Larysa

FEATURES OF ACCOUNTING AND TAXATION OF PRODUCTION ACTIVITIES
OF ENTERPRISES OF THE AGRO-INDUSTRIAL COMPLEX.....98

Yasinska Alla, Reka Volodymyr INFORMATION SUPPORT OF THE MANAGEMENT ACCOUNTING SYSTEM AT CONSTRUCTION ENTERPRISES: A SYSTEMATIC APPROACH.....	103
SECTION 4. FINANCE, BANKING, INSURANCE AND STOCK MARKET	
Aleskerova Yuliia, Kozlovska Diana, Shevchuk Vladyslav ANALYSIS OF FOREIGN EXCHANGE OPERATIONS OF BANKS ON THE MARKET OF UKRAINE DURING THE WAR.....	109
Bohdanovskyi Dmytro CENTRAL BANKS' DIGITAL CURRENCIES: EXPERIENCE IN IMPLEMENTING THE DIGITAL YUAN.....	113
Zhuravlova Iryna CAPITAL STRUCTURE AS A FACTOR OF THE QUALITY OF A COMPANY'S FINANCIAL POTENTIAL.....	118
Ruda Oksana FINANCIAL INCLUSION: ESSENCE, MEANING AND PRINCIPLES IN THE BANKING SECTOR OF UKRAINE.....	124
Smetaniuk Olena, Karpinskyi Yuriy, Sychev Dmytro ENSURING FINANCIAL BALANCE AS ONE OF THE METHODS OF ANTI-CRISIS MANAGEMENT OF THE ENTERPRISE.....	130
Fedoryshyna Lidiia, Ryabokon Olena, Tkachuk Victoria ENTERPRISE RISK MANAGEMENT.....	136
SECTION 5. DEVELOPMENT OF PRODUCTIVE FORCES AND REGIONAL ECONOMY	
Toporkova Olena REGIONAL DEVELOPMENT MANAGEMENT: INNOVATION AND INTEGRATION ASPECT.....	142
SECTION 6. DEMOGRAPHY, LABOR ECONOMICS, SOCIAL ECONOMICS	
Shashovec Yolana SELF-EMPLOYMENT OF THE POPULATION: ESSENCE, MEANING, DEVELOPMENT TRENDS AND DIRECTIONS OF REGULATION.....	147
SECTION 7. ECONOMICS OF NATURE USE AND ENVIRONMENTAL PROTECTION	
Hubanova Olena IMPACT OF SOLID WASTE DISPOSAL PLACES ON THE VALUE OF THE REGION'S NATURAL HEALING ASSETS.....	154
SECTION 8. MATHEMATICAL METHODS, MODELS AND INFORMATION TECHNOLOGIES IN THE ECONOMYI	
Mushenyk Iryna, Chornobai Larysa APPLICATION OF INFORMATION TECHNOLOGIES TO OPTIMIZE STRATEGIC MANAGEMENT AND INCREASE THE EFFICIENCY OF JOINT-STOCK COMPANIES.....	165
SECTION 9. MANAGEMENT	
Hladkova Olha, Derenska Yana, Bratishko Yuliia THE PLACE OF MANAGEMENT ACCOUNTING IN COST MANAGEMENT OF HEALTHCARE ORGANIZATIONS.....	170
Yeremiia Hanna, Smyk Oksana PSYCHOLOGICAL STRATEGIES OF BUSINESS COMMUNICATION IN THE BUSINESS ENVIRONMENT.....	176
Zakharchyn Halyna, Fedchuk Khrystyna FORMATION OF THE PERSONNEL POLICY IN THE VERKHOVYNA DISTRICT FORESTRY IN THE CURRENT CIRCUMSTANCES.....	180
Korsunenکو Ivan IMPROVEMENT OF THE MANAGEMENT ORGANIZATIONAL STRUCTURE AS A FACTOR OF COMPETITIVENESS ENHANCEMENT OF THE ENTERPRISE.....	186

Kotvytska Nataliya, Ovsiienko Nataliia, Paley Dmytro RISKS OF ECONOMIC ACTIVITY AGRICULTURAL PRODUCERS: TYPES AND MANAGEMENT STRATEGY.....	191
Kudrina Olha MODELING STRATEGIES AND TACTICS FOR MANAGING FINANCIAL SUPPORT FOR INNOVATIONS IN THE TELECOMMUNICATIONS INDUSTRY.....	196
Lunkina Tetiana, Sorochan Vlada THE ROLE OF FINANCIAL PLANNING IN MANAGING THE EFFICIENCY OF ENTERPRISES IN CONDITIONS OF ECONOMIC INSTABILITY.....	201
Perminova Svitlana, Sytnik Natalia, Chuprina Margaryta INNOVATION AND INVESTMENT PROCESSES IN UKRAINE: CURRENT REALITIES AND FUTURE PROSPECTS.....	205
Pechko Volodymyr PERSPECTIVES OF UKRAINE VITICULTURE AND WINE INDUSTRY IN THE CONTEXT OF GLOBAL CHALLENGES AND EUROPEAN INTEGRATION.....	211
Yachniuk Maryna, Pidhirna Valentyna, Nakonechnyi Kostyantyn MAIN DIRECTIONS FOR IMPROVING THE ORGANIZATIONAL STRUCTURE OF MANAGEMENT IN A TOURIST ENTERPRISE.....	217
SECTION 10. MARKETING	
Bilyk Iryna, Verholyak Ivan, Savych Vitaly HOW ARTIFICIAL INTELLIGENCE (AI) IS TRANSFORMING MARKETING.....	223
Borysenko Olena, Fisun Yuliia, Tryvailo Andrii COMPLEX APPROACHES TO THE APPLICATION OF MARKETING SERVICES IN THE ACTIVITIES OF ENTERPRISES.....	229
Holitsyn Andrii, Vasilkova Natalia, Chepurna Kateryna PRACTICAL AND METHODOLOGICAL ASPECTS OF MARKETING APPROACHES TO PROJECT MANAGEMENT IN MODERN ENTERPRISES.....	237
Hrechanyk Nataliia, Shurpa Svitlana MARKETING IN THE INTERNATIONAL ENVIRONMENT: TRENDS AND CHALLENGES.....	243
Demydiuk Serhii, Kraychuk Serhii, Strilchuk Ruslan IMPLEMENTATION OF INNOVATIVE TOOLS INTO MARKETING ACTIVITIES OF A REGIONAL HIGHER EDUCATION INSTITUTION	250
Zakharchyn Roman KEY ASPECTS OF MARKETING FOR VOLUNTEER ORGANIZATIONS.....	260
Tokar Kateryna MARKETING CONTENT OF THE MARKETING DYNAMICS OF THE WINE PRODUCTION MARKET IN UKRAINE DURING 2000-2020.....	264
Mangushev Dmutro, Mozghova Halyna, Trofimov Vladyslav MARKETING OF CONSTRUCTION ENTERPRISES IN THE CONDITIONS OF DIGITAL TRANSFORMATION.....	274
SECTION 11. ENTREPRENEURSHIP AND TRADE	
Holomb Viktoriia, Ogloblina Viktoriia, Holomb Volodymyr GLOBAL MARKETPLACES IN THE DIGITAL ECONOMY AS A DRIVER OF UKRAINIAN EXPORT DEVELOPMENT AND BUSINESS GROWTH.....	279
Shaposhnykov Kostiantyn, Kosmidailo Inna, Lystopad Yevhenii INNOVATIVE DEVELOPMENT OF ENTERPRISES IN THE CONDITIONS OF ECONOMY DIGITALIZATION.....	285
SECTION 12. HOTEL AND RESTAURANT BUSINESS	
Novak Ulyana, Hovda Halyna, Mandryk Vasyl ENVIRONMENTAL INITIATIVES IN THE HOTEL BUSINESS: UKRAINE'S EXPERIENCE AND FUTURE STEPS.....	291
Pushka Olha, Sylchuk Tetiana, Shevchenko Illia ANALYSIS OF THE MARKETING FEASIBILITY OF INTRODUCING FUNCTIONAL DRINKS IN THE HOTEL AND RESTAURANT BUSINESS.....	299
Turchyniak Mariia, Polotai Bohdana THE ROLE OF THE HOTEL AND RESTAURANT BUSINESS IN THE DEVELOPMENT OF TOURISM IN UKRAINE.....	304

SECTION 13. TOURISM

Hlukh Marko

KEY PRINCIPLES FOR ACHIEVING SAFE DEVELOPMENT
OF GREEN TOURISM IN CONDITIONS OF UNCERTAINTY.....310

Korol Oleksandr

PROMOTION OF TOURIST DESTINATIONS BY MEANS
OF WEBSITES IN COMBINATION WITH OTHER DIGITAL MARKETING TOOLS.....315

Pohuda Oleksii

ACTIVITIES OF UKRAINIAN AIRLINES IN THE CONDITIONS OF WAR:
STATUS AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT..... 324

Smyk Oksana, Yeremiia Hanna

PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF LEADERSHIP IN MODERN MANAGEMENT:
THE INFLUENCE ON THE MOTIVATION OF THE TEAM
OF TOURIST OPERATORS OF UKRAINE.....330

Tiutiunnyk Yurii, Tiutiunnyk Svitlana, Chip Lyudmyla

STRUCTURAL AND DYNAMIC CHARACTERISTICS
OF THE PROPERTY CONDITION OF TOURIST ACTIVITIES IN UKRAINE.....335

РОЗДІЛ 4. ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК

ANALYSIS OF FOREIGN EXCHANGE OPERATIONS OF BANKS ON THE MARKET OF UKRAINE DURING THE WAR

АНАЛІЗ ВАЛЮТНИХ ОПЕРАЦІЙ БАНКІВ НА РИНКУ УКРАЇНИ В ПЕРІОД ВІЙНИ

The article defines the shocks to which the domestic banking system has been exposed in recent years. At the beginning of the full-scale military invasion of Russia, the currency market of Ukraine found itself in a state of paralysis and destabilization due to a significant shock demand for foreign currency from the population. However, during the first 2–4 weeks, the National Bank of Ukraine managed to stabilize the situation and restore the basic functions of foreign currency circulation for residents. The shortage of currency during this period forced the monetary authorities to resort to devaluation of the hryvnia against the US dollar and the euro. Although the pace of this devaluation now seems somewhat exaggerated, an important result of 2022 was the provision of citizens' access to cards of international payment systems and the possibility of converting cashless hryvnia into foreign currency at an acceptable rate. Banks were managed during the organization of their activities. The mechanisms of the National Bank of Ukraine's support of the domestic banking system have been studied. The structure of currency transactions and the market is analyzed through the prism of determining the influence of the state of war on its change. The influence of the amount of cash currency brought to Ukraine by banks and private transfers of labor migrants through unofficial channels on the situation with the hryvnia exchange rate is considered separately. The key trends to which the foreign exchange market has been exposed over the past year have been established, and the measures introduced by the National Bank to stabilize it are given.

Keywords: banking system, currency market, refinancing, liquidity, martial law, lending, assets, profitability.

UDC 336.7

DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastruct82-17>

Aleskerova Yuliia

Doctor of Economics, Professor,
Professor at the Department of Finance,
Banking and Insurance,
Vinnytsia National Agrarian University

Kozlovskia Diana

Master's Degree,
Vinnytsia National Agrarian University
Shevchuk Vladyslav
Master's Degree,
Vinnytsia National Agrarian University

Алескерова Ю.В.

Вінницький національний аграрний
університет

Козловська Д.О.

Вінницький національний аграрний
університет

Шевчук В.В.

Вінницький національний аграрний
університе

У статті визначено яким потрясінням піддавалась вітчизняна банківська система протягом останніх років. Встановлено, що після часткового відновлення після карантинних обмежень ustalений порядок роботи банківської сфери змінився через введення Президентом України воєнного стану. На початку повномасштабного військового вторгнення росії валютний ринок України опинився в стані паралічу та дестабілізації через значний шок попит на іноземну валюту з боку населення. Проте протягом перших 2–4 тижнів Національний банк України зумів стабілізувати ситуацію та відновити базові функції обігу іноземної валюти для резидентів. Дефіцит валюти в цей період змусив монетарну владу вдаватися до девальвації гривні щодо долара США та євро. Хоча темпи цієї девальвації нині здаються децю завищеними, важливим результатом 2022 року стало забезпечення доступу громадян до карт міжнародних платіжних систем і можливості конвертації безготівкової гривні в іноземну валюту за прийнятним курсом. Проаналізовано сутність нормативних документів, прийнятих в перші дні війни, виокремлено ключові положення, якими керувались банки під час організації своєї діяльності. Досліджено механізми підтримки Національним банком України вітчизняної банківської системи. Проаналізовано структуру валютних операцій та ринку крізь призму визначення впливу воєнного стану на його зміну. Проаналізовано динаміку зміни обсягів кредитування суб'єктів господарювання окремо по групах банків та усіх загалом. У перші місяці після початку повномасштабної військової агресії росії було проаналізовано причини девальвації гривні щодо долара США та євро. Значну увагу приділено впровадженню валютних обмежень Національним банком України для стабілізації ринку в умовах кризи. Досліджено динаміку офіційного та готівкового курсів гривні до долара США, а також перехід Національного банку України від плаваючого до фіксованого валютного курсу. Окремо розглянуто вплив обсягів готівкової валюти, завезеної до України банками, та приватних переказів трудових мігрантів через неофіційні канали на ситуацію з курсом гривні. Встановлено ключові тенденції, яким піддавався валютний ринок за останній рік та наведено заходи, які запроваджував Нацбанк для його стабілізації.

Ключові слова: банківська система, валютний ринок, рефінансування, ліквідність, воєнний стан, кредитування, активи, прибутковність.

Problem statement. The functioning of the foreign exchange market in a country where a large-scale war is taking place creates a demand for special regulation by the monetary and economic authorities, which must ensure financial stability, as well as the possibility of uninterrupted settlements to support the export and import of goods and services [1].

The absence of stabilizing factors in the foreign exchange market during a war can lead to a decrease

in demand for the national currency, and to the dysfunction of the national currency in terms of fulfilling the role of money in the circulation process. The relationship between the functionality of the emission mechanism of the country's central bank, public debt, inflation and exchange rate stability indicates that the topic of the stability of the national currency exchange rate to the main world reserve currencies is a central aspect of stabilizing the financial system in developing

markets [5]. This issue is especially relevant during such a destabilizing factor for the economy as war [2].

Therefore, an important task for the central bank during the action of a permanent destabilizing factor is the availability of algorithms for practical stabilization of the exchange rate, avoidance of panic moods, taming inflation and inflationary and negative exchange rate expectations. At the same time, exchange rate stability should not be an end in itself, and the exchange rate of the national currency to the main world reserve currencies should correspond to the state of the trade and payment balance. The study of algorithms for stabilizing the foreign exchange market during such a destabilizing factor as war is not widespread in the economic literature due to the lack of empirical data. However, such an analysis has practical value, since every foreign exchange market regulator must be aware of the need to have a plan of action in unforeseen circumstances, in particular in war conditions [6].

Analysis of recent research and publications.

Given the novelty of the chosen direction of research, the circle of scientists, journalists and analysts who have disclosed it is quite limited. In particular, a significant contribution to the detailed study of the procedure for the functioning of domestic banking in the foreign exchange market during the war was made by Dadashova P., Gudzenko N.M., Fedoryshyna L., Koval N., Moiseyev V. and others. In addition, the disclosure of the research topic was carried out by specialists from the National Bank of Ukraine and the Ministry of Finance of Ukraine.

Formulation of the article's objectives. The purpose of the article is to analyze the currency operations of banks in the Ukrainian market during the war.

Presentation of the main material of the study.

The National Bank of Ukraine is easing a number of currency restrictions, which will support the work of domestic producers and improve the conditions for conducting business in Ukraine. At the same time, the changes will not have a significant impact on exchange rate dynamics and the level of international reserves.

The currency liberalization measures, which come into effect on December 21, cover a number of areas.

First, the ban on the purchase and sale of banking metals is being relaxed.

Taking into account the appeal of the business community and a thorough analysis of the potential impact of such a decision on the foreign exchange market, the National Bank allows legal entities and individual entrepreneurs to buy and sell banking metals without physical delivery for non-cash hryvnias.

Starting from December 21, businesses will be able to carry out relevant operations under the following conditions: the need to carry out the operation is

justified by the production activities of such companies (the business is engaged in the production of jewelry); companies/entrepreneurs were engaged in activities in the field of jewelry production before the start of the full-scale invasion, which is confirmed by relevant documents.

Such changes will ensure the stable operation of domestic manufacturers in the jewelry industry, reduce the volume of imports of finished jewelry, and also reduce pressure on business production costs due to the ability to directly purchase raw materials [3].

Secondly, permission to purchase foreign currency for the operator of nuclear facilities is being expanded.

The NBU has provided for the possibility of purchasing currency by the operator of nuclear facilities without taking into account the balances of funds in foreign currency received no later than October 31, 2024 within the framework of proceeds under a loan agreement with a non-resident creditor, the guarantor of which is a foreign export credit agency / a foreign state through a person authorized by it / a foreign person whose participants include a foreign state.

The purpose of such changes is to maintain uninterrupted supplies of nuclear fuel, which is important for the operation of nuclear power plants, and accordingly for the energy security of Ukraine.

Thirdly, the NBU continues to unify approaches to the payment of coupons on Eurobonds by Ukrainian businesses.

In addition to the currently available options, the NBU updated the rules that allow Ukrainian companies to reimburse non-residents for expenses incurred through the payment of coupons on Eurobonds. The rules are optimized so that all Ukrainian companies that raised funds to finance projects in Ukraine through the issuance of Eurobonds have the same opportunities to reimburse non-residents [5].

Such transfers can only be made at the expense of one's own foreign currency, subject to the fulfillment of a number of conditions specified in the NBU resolution. The changes will not have a negative impact on the foreign exchange market, but will instead increase the likelihood of new capital inflows into Ukraine.

The above-mentioned changes were made by the Resolution of the Board of the National Bank of Ukraine dated December 20, 2024 № 155 "On Amendments to the Resolution of the Board of the National Bank of Ukraine dated February 24, 2022 №. 18" and come into force on December 21, 2024.

In 2024, thanks to the easing of currency restrictions, Ukrainian businesses were able to service some of the coupon payment transactions on Eurobonds. Domestic enterprises have the opportunity, in particular: to repay the principal and interest on "new" loans from non-residents (received

after June 20, 2023); to pay overdue interest on «old» external loans (received before June 20, 2023), accumulated for the period from February 24, 2022 to April 30, 2024 (inclusive), within the limit of EUR 1 million per quarter, and scheduled interest payments made from May 1, 2024 – without any limit on the amount; pay dividends abroad in excess of the established limit of 1 million euros per month in order to ensure the payment of the next coupon payments or to compensate for already paid coupon payments on Eurobonds (subject to compliance with a number of requirements and at the expense of one's own foreign currency).

According to the NBU Depository, during 2024, the Government of Ukraine raised UAH 497,806.9 million, USD 2,728.1 million, and EUR 754.9 million from the placement of government bonds at auctions. UAH 245,437.9 million, USD 2,476.6 million, and EUR 918.3 million were used to repay domestic government debt securities during this period.

During 2024, the Ministry of Finance's borrowings on the domestic debt market exceeded payments on domestic government bonds by UAH 255,626.8 million in equivalent, in particular in December by UAH 35,783.8 million in equivalent. The rollover of investments in government bonds at the end of 2024 is 155% of the nominal value in all currencies at the current official exchange rate.

In total, from the beginning of the full-scale war until December 31, 2024, the government raised UAH 1,051,982.6 million, USD 8,345.4 million, and EUR 2,468.0 million at primary auctions, and UAH 674,809.8 million, USD 8,612.3 million, and EUR 2,168.9 million were used to repay government bonds.

The domestic debt market was activated thanks to the joint efforts of the government and the National Bank of Ukraine.

In particular, the National Bank has provided banks with the opportunity to cover part of their required reserves with benchmark government bonds from a list determined by the NBU and has gradually expanded the relevant list. In addition, the NBU has allowed non-residents to transfer funds received from interest payments on government bonds abroad after April 1, 2023, provided that they comply with the minimum continuous period of ownership of government bonds until the moment of receiving interest [4].

For its part, the government offers rates for government bonds at market levels. In December 2024, the maximum yield on government bonds placed at auctions was 16.5% per annum in hryvnia. Government bonds denominated in US dollars and euros were not placed in December.

The active operation of the domestic debt market is important for ensuring macro-financial stability. On the one hand, it is a safeguard against emission

financing of the budget deficit, and on the other hand, it is an important tool for improving the maturity of funds in the banking system, minimizing risks for the foreign exchange market and price stability [7].

We have gone through the second year of a full-scale war in a row without emission financing. The record volume of government borrowing on the domestic debt market – almost UAH 640 billion in equivalent compared to last year's UAH 566 billion – together with the strong support of international partners made it possible to finance the budget deficit. The high quality of interaction between the fiscal and monetary authorities confirms our ability to adequately overcome the challenges of the new year 2025.

We remind you that today everyone can join the purchase of military bonds and support the financial stability of Ukraine. Below are detailed statistics of the NBU Depository as of January 1, 2025 exclusively regarding military government bonds placed at auctions. The largest volume of these securities is concentrated by banks – primary dealers.

The second largest is the portfolio of military bonds owned by citizens and businesses of Ukraine. As of January 1, 2025, it amounted to: UAH 92,375.4 million, or 27.6% of the total volume of purchased hryvnia-denominated military government bonds (as of December 1, 2024, UAH 86,861.6 million, or 29.8%); USD 1,625.1 million, or 56.4% of the total volume of military government bonds denominated in USD (as of December 1, 2024, USD 1,483.4 million, or 51.5%); EUR 245.8 million, or 43.7% of the total volume of government bonds denominated in EUR (as of December 1, 2024, EUR 163.6 million, or 29.1%) [10].

The total portfolio of military bonds owned by individuals and legal entities as of January 1, 2025 amounted to UAH 171.4 billion in equivalent compared to UAH 85.4 billion in equivalent as of January 1, 2024 – a twofold increase.

The volume of military bonds of the domestic state loan owned by non-residents as of January 1 amounted to UAH 7,472.7 million, USD 30.2 million and EUR 0.1 million [9].

On March 22, 2022, the National Bank began publishing statistics of the NBU Depository on military bonds on a weekly basis. Since the beginning of 2023, the National Bank has switched to monthly publication of relevant releases as of the first day of the month. You can view previous data using the tag military government bonds.

Conclusions. In the process of research, it was substantiated that banks contribute to the effective implementation of the functions of the foreign exchange market by performing their own, specific to their foreign exchange activities functions. Based on the generalization of the theoretical views of scientists regarding the functions of banks in the foreign exchange market, the following were distinguished:

intermediary, which combines the actions of the second-level functions (payment and settlement, credit and investment, savings and capital formation and conversion); transformational (the transformation of the terms and volumes of borrowed and placed foreign exchange resources is carried out; transformation of foreign exchange risk) and regulatory and control, the action of which is associated with the need for banks to regulate and control client and own foreign exchange operations. The interpretation of the concept of bank activities in the foreign exchange market was clarified: in a broad sense, these are managerial actions of bank personnel aimed at the effective implementation of operations with foreign exchange values to obtain profit, taking into account the interests of bank partners, as well as the requirements of regulators regarding the procedure for conducting operations; In a narrow sense, a bank's currency activity is the business processes of carrying out transactions with currency values. To improve the currency activity of banks, a structural and functional scheme has been developed that will contribute to more effective regulation of the bank's currency risks.

REFERENCES:

1. Pro vvedennia voiennoho stanu v Ukraini. Ukaz Prezidenta Ukrainy vid 24 liutoho 2022 roku № 64/202 [About the introduction of martial law in Ukraine. Decree of the President of Ukraine dated 24 of February 24, 2022 № 64/202]. Prezident Ukrainy. Avialable at: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397>
2. Pro robotu bankivskoi systemy v period zaprovadzhennia voiennoho stanu: Postanova NBU vid 24 liutoho 2022 roku № 18 [On the operation of the banking system during the introduction of martial law: Resolution of the NBU of 24 of February, 2022 № 18]. Natsionalnyi bank Ukrainy. Avialable at: https://bank.gov.ua/ua/legislation/Resolution_24022022_18.
3. Dadashova P. (2022). Finansova oborona krainy. Yak pratsiuie bankivska systema pid chas viiny [Financial defense of the country. How the banking system works during wartime]. Ukrainska pravda. Avialable at: [https://www.epravda.com.ua/columns/2022/03/16/684104/\[in Ukrainian\]](https://www.epravda.com.ua/columns/2022/03/16/684104/[in Ukrainian]).
4. Stan finansovoho sektoru Ukrainy ta zakhodiv NBU z pidtrimki yoho bezperebiinoho funktsionuvannia v umovakh voiennoho stanu [The state of the financial sector of Ukraine and the NBU's measures to support its uninterrupted functioning under martial law]. Natsionalnyi bank Ukrainy. Avialable at: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/stan-finansovogo-sektoru-ukrayini-ta-zahodi-nbu-z-pidtrimki-yogo-bezperebiynogo-funktsionuvannya-v-umovah-voyennogo-stanu>.
5. Aleskerova Y., Fedoryshyna L. (2023) Business activity and financial results of the activities of banking institutions. *Economics, finance, management: topical issues of science and practice*, no. 1 (63), pp. 98–108. DOI: <https://doi.org/10.37128/2411-4413-2023-1-8>.
6. Aleskerova Y., Marunych U., Kachur I. (2023). Evolution and essence of banking marketing. *Prychornomorski ekonomichni studii*, vol. 80, pp. 156–161. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.80-23>.
7. Aleskerova Y., Zhdankin V., Kucher V. (2024). Bank settlements of trade enterprises. *Prychornomorski ekonomichni studii*, vol. 86, pp. 120–125. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.86-19>.
8. Hudzenko N.M., Koval N.I., Korpaniuk T.M. (2019). Oblikovi aspekty protsedury reorganizatsii bankivskykh ustanov. *Economics, finance, management: topical issues of science and practice*, no. 1 (41), pp. 79–90. DOI: <https://doi.org/10.37128/2411-4413-2019-1-10>
9. National Bank of Ukraine. Avialible at: <https://bank.gov.ua/>
10. Ministerstvo finansiv Ukrainy [Ministry of Finance of Ukraine]. Avialible at: <https://www.mof.gov.ua/uk/>

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Про введення воєнного стану в Україні. Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/202 / Президент України. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397>.
2. Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану: Постанова НБУ від 24 лютого 2022 року № 18 / Національний банк України. URL: https://bank.gov.ua/ua/legislation/Resolution_24022022_18.
3. Дадашова П. Фінансова оборона країни. Як працює банківська система під час війни. *Українська правда*. 2022. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/03/16/684104>.
4. Стан фінансового сектору України та заходів НБУ з підтримки його безперебійного функціонування в умовах воєнного стану. Національний банк України. 2022. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/stan-finansovogo-sektoru-ukrayini-ta-zahodi-nbu-z-pidtrimki-yogo-bezperebiynogo-funktsionuvannya-v-umovah-voyennogo-stanu>.
5. Aleskerova Y., Fedoryshyna L. Business activity and financial results of the activities of banking institutions. *Economics, finance, management: topical issues of science and practice*. 2023. № 1 (63). С. 98–108. DOI: <https://doi.org/10.37128/2411-4413-2023-1-8>.
6. Aleskerova Y., Marunych U., Kachur I. Evolution and essence of banking marketing. *Причорноморські економічні студії*. 2023. Вип. 80. С. 156–161. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.80-23>.
7. Aleskerova Y., Zhdankin V., Kucher V. Bank settlements of trade enterprises. *Причорноморські економічні студії*. 2024. Вип. 86. С. 120–125. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.86-19>.
8. Гудзенко Н.М., Коваль Н.І., Корпанюк Т.М. Облікові аспекти процедури реорганізації банківських установ. *Economics, finance, management: topical issues of science and practice*. 2019. № 1 (41). С. 79–90. DOI: <https://doi.org/10.37128/2411-4413-2019-1-10>
9. National Bank of Ukraine. URL: <https://bank.gov.ua/>
10. Міністерство фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk/>